

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **F. P.**, zast. Mgr. Pavlem Fryntou, advokátem, se sídlem Břevnovská 433/12, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2016, č. j. 1 A 45/2013 - 97,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d ň ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2013, č. j. P4/017404/13/OST/TEHA, Úřad městské části Praha 4 (dále jen „stavební úřad“) uznal žalobce vinným, že „[...] v období od června roku 2011 do 3. 11. 2012 jako vlastník stavby rodinného domu č. p. 113, ul. Vysoká cesta 12, Praha 4 - Braník, na pozemku parc. č. 177 v katastrálním území Braník prováděl bez stavebního povolení změnu stavby rodinného domu č. p. 113, ul. Vysoká cesta 12, Praha 4 - Braník, na pozemku parc. č. 177 v katastrálním území Braník, spočívající v třípodlažní přístavbě při jihovýchodní fasádě stavby RD, v nadstavbě nad stávající částí stavby rodinného domu v souvislosti s úpravou střechy v podkrovní nad stávajícím 2. NP, v dalších stavebních úpravách s tím souvisejících a ve zřízení venkovního vyrovnávacího schodiště při jihozápadní fasádě stavby rodinného domu (dále jen „stavba rodinného domu či RD“), a to v ochranném pásmu chráněném zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Protiprávní jednání bylo zjištěno oprávněnou úřední osobou stavebního úřadu při provedení kontrolních prohlídek dne 5. 9. 2011, dne 7. 10. 2011, dne 22. 6. 2012 a dne 18. 10. 2012.“ Tímto jednáním žalobce spáchal přestupek podle § 178 odst. 1 písm. n) zákona 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2012, a to formou nepřímého úmyslu podle § 4 odst. 2 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, když věděl, že svým jednáním

může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn. Za tento přestupek byla žalobci podle § 179 písm. d) stavebního zákona uložena pokuta ve výši 140.000 Kč. Žalobci byla současně uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

V odůvodnění stavební úřad podrobněji vysvětlil, že jednání žalobce naplnilo skutkovou podstatu přestupku podle § 178 odst. 1 písm. n) stavebního zákona, přičemž se zabýval argumentací, kterou žalobce přednesl na svou obhajobu. K výši uložené pokuty uvedl, že „[o]bviněný [pozn. soudu: tj. žalobce] byl ve vedeném řízení ohrožen pokutou až do výše 2 000 000,- Kč. Stavební úřad dospěl v daném případě k názoru, že je třeba přiblížit jak k míře zavinění toho, s kým je řízení o přestupku vedeno, tak zkoumat vznik škodlivého následku v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním, tedy zda v konkrétním případě byla či nebyla někomu způsobena majetková či jiná újma, jakož i zkoumat míru společenské škodlivosti příslušného protiprávního jednání. Za polehčující okolnost stavební úřad považuje skutečnost, že provedením nepovolené stavby rodinného domu nebyla způsobena žádná škoda na majetku třetích osob. Stavební úřad dále přiblížil ke skutečnosti, že obviněný má od ledna roku 2012 kladná stanoviska dotčených orgánů, jak je výše uvedeno. Za přitěžující okolnost je naopak nutno považovat tu skutečnost, že obviněný provedl změnu stavby RD v obdobném rozsahu, o jejíž povolení již žádal v roce 2009, a tato mu byla stavebním úřadem zamítnuta s tím, že rozsah zamýšlené stavby je v rozporu s OTHP, obviněný si této skutečnosti byl vědom a přesto stavbu v tomto rozsahu bez stavebního povolení provedl. Tato skutečnost nepochybně zvyšuje společenskou nebezpečnost počínání obviněného. Stavební úřad k věci dodává, že změna stavby RD nebyla doposud dodatečně povolena, řízení o dodatečném povolení stavby bylo stavebním úřadem již jednou zastaveno, a to právě s ohledem k tomu, že obviněný neprokázal soulad s obecně technickými požadavky na výstavbu a nedoplnil potřebné doklady k posouzení nepovolené změny stavby. Při posuzování přiměřenosti výše uložené pokuty stavební úřad dále přiblížil k rozsahu provedené změny stavby rodinného domu, tj. k velikosti změny stavby rodinného domu obsahující třípodlažní přístavbu a nadstavbu nad stávající částí stavby rodinného domu v souvislosti s úpravou střechy v podkroví nad stávajícím 2.NP, a další stavební úpravy s tím související a zřízení venkovního vyrovnávacího schodiště, a také přiblížil k předpokládané výši celkových nákladů vynaložených na její provedení, která činí cca 1,5 mil. Kč. Míra zavinění i společenská nebezpečnost počínání obviněného jsou nikoliv zanedbatelné. Stavební úřad dospěl k závěru, zvláště když má zajišťovat dodržování platných právních předpisů z oblasti stavebního práva, resp. zajistit ochranu zájmů chráněných stavebním zákonem jako je zachování stavební kázně, ale i dalších souvisejících zájmů chráněných zvláštními právními předpisy, že je třeba uložit obviněnému, který vědomě, nerespektoval platnou právní úpravu, sankci v uvedené výši, která by měla působit zejména preventivně proti případnému budoucímu deliktnímu jednání obviněného. Stavební úřad uložil obviněnému pokutu toliko přiměřenou způsobu, rozsahu, i době jeho protiprávního jednání, odpovídající též míře porušení zájmů chráněných stavebním zákonem, a to v dolní polovině zákonem stanovené sazby, jež činí v souladu s díkci § 179 písm. d) stavebního zákona rozmezí do 2 000 000,- Kč.“ S ohledem na uvedené závěry stavební úřad uzavřel, že uložená pokuta je přiměřená.

Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2013, sp. zn. S-MHMP 203781/2013/OST/Ca, žalovaný zamítl odvolání žalobce a shora uvedené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění se žalovaný neztotožnil s obecnou námitkou žalobce o nesprávnosti a nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a uvedl, že výši i odůvodnění uložené pokuty považuje za přiměřené.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 2. 2014, č. j. 1 A 45/2013 - 33, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění uvedl, že po skutkové stránce není sporu o tom, že žalobce prováděl ve vymezeném období nepovolené stavební práce. Podle názoru soudu správní orgán prvního stupně dostatečně jasně a konkrétně vymezil skutek, za který byla uložena pokuta, a žalovaný toto vymezení přejal. Pro naplnění skutkové podstaty podle § 178 odst. 1 písm. n) stavebního zákona není podstatné, zda byla prováděná stavba propojena se zbytkem stávající stavby žalobce. Relevantní je především skutečnost, že žalobce prováděl stavbu bez příslušného stavebního povolení a v chráněném území. Soud konstatoval, že realizovaná

pokračování

stavba představuje nadstavbu i přístavbu podle § 2 odst. 5 písm. a) a b) stavebního zákona, neboť stavebními pracemi žalobce došlo k rozšíření půdorysu a zvýšení stávající stavby o jedno podlaží při funkčním propojení stávající a realizované stavby prostřednictvím navýšeného domovního schodiště. Skutečnost, že správní orgán prvního stupně použil ve výroku rozhodnutí termín „třípodlažní přístavba“, nemá žádný význam, neboť skutek, který byl žalobci kladen za vinu, byl vymezen dostatečně určitým a nezaměnitelným způsobem. Soud nepřisvědčil tvrzení žalobce, že svým jednáním odvracel bezprostředně hrozící škodu. Statická část projektové dokumentace ze dne 19. 12. 2011 a vyjádření statika ze dne 1. 12. 2011 sice obsahují informaci o tom, že je nezbytné provést úpravy opěrné stěny stávající stavby, druhý z dokumentů však současně uvádí, že bezprostřední nebezpečí zřícení stěny nehrozí. Skutkové okolnosti v daném případě nenaplnily ani podmínky pro aplikaci mimořádných postupů podle § 177 stavebního zákona. Jednání žalobce nebylo možné aprobovat tvrzenými mimořádnými okolnostmi, proto soud shledal, že došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 178 odst. 1 písm. n) stavebního zákona. Městský soud v Praze přihlédl k názoru stavebního úřadu, podle kterého bylo možné zajistit stavebně technický stav opěrné zdi podstatně jednodušším způsobem, než ke kterému přistoupil žalobce. Soud shledal, že z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zřejmé, že při ukládání sankce nebyly opomenuty přitěžující ani polehčující okolnosti, odůvodnění uložené pokuty obsahuje všechny zákonem dané požadavky a lze je považovat za dostatečné a přesvědčivé. Moderací pokuty se Městský soud v Praze nezabýval, neboť žaloba takový návrh nezahrnovala.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 5. 2014, č. j. 4 As 55/2014 - 27, zrušil rozsudek Městského soudu v Praze pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí o uložení trestu a věc vrátil k dalšímu řízení, ve kterém soudu uložil vydat nové rozhodnutí, řádně jej odůvodnit a vypořádat všechny žalobní body. Městský soud v Praze nevypořádal žalobní bod zpochybňující přiměřenost uložené pokuty, ačkoliv žalobce namítl, že pokuta neodpovídá rozsahu posuzovaného jednání, představuje polovinu jeho ročního příjmu a rozestavěná nezabezpečená část stavby vyžadovala v zimním období zvýšené náklady na vytápění, nehledě k hrozícímu nebezpečí dalších škod. Na tyto zcela konkrétní námitky soud odpověděl jen obecným tvrzením o dostatečnosti a přesvědčivosti odůvodnění uložené pokuty. K námitce, že soud neposoudil možnost moderace uložené pokuty, Nejvyšší správní soud poukázal na ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s., podle kterého musí být návrh na moderaci podán výslovně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 16/2008 - 80, publ. pod č. 1719/2008 Sb. NSS), což žalobce neučinil a Městský soud v Praze tedy nebyl povinen se touto otázkou zabývat. Nejvyšší správní soud konstatoval, že v průběhu přestupkového řízení byla jednoznačně prokázána vina žalobce za naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 178 odst. 1 písm. n) stavebního zákona. Dále nepřijal tvrzení, že část jednání žalobce probíhala v krajní nouzi podle § 2 odst. 2 zákona o přestupcích.

V následujícím řízení Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 10. 7. 2014, č. j. 1 A 45/2013 - 59, opět zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění zopakoval argumenty, které již uvedl ve svém předchozím rozsudku, avšak vyjádřil se také k přiměřenosti uložené pokuty. Stavební úřad podle soudu přihlédl k polehčující okolnosti, že jednáním žalobce nevznikla škoda na majetku třetích osob, nicméně vzal v úvahu i přitěžující okolnosti, že žalobce provedl změnu původní stavby právě v takovém rozsahu, o jaký neúspěšně žádal již v roce 2009, a že se z hlediska stavebního zákona jedná o závažný přestupek. Stavební úřad zohlednil velikost přístavby a nástavby a předpokládané náklady na jejich realizaci, přičemž tato úvaha podle soudu implicitně obsahuje zhodnocení osobních a majetkových poměrů žalobce, které nelze striktně omezit na výdělkové poměry. Soud poukázal na skutečnost, že žalobce v odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu neuvedl žádné konkrétní námitky, které by nasvědčovaly likvidačnímu charakteru sankce. Připomněl, že uložená pokuta představuje jednu čtrnáctinu její

maximální možné výše a přibližně jednu desetinu nákladů vynaložených na realizaci nepovolené stavby. Soud rovněž konstatoval, že součástí žalobního petitu žalobce nebyl výslovný návrh na moderaci pokuty, a proto o ní nebyl oprávněn rozhodnout.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 8. 2014, č. j. 4 As 145/2014 - 21, zrušil i naposledy uvedený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Přitom jej zavázal, aby rozhodl o návrhu na moderaci pokuty a učinil všechny procesní úkony, které mu ukládá zákon. V odůvodnění Nejvyšší správní soud vysvětlil, že Městský soud v Praze neposoudil návrh žalobce na moderaci pokuty uložené mu stavebním úřadem, který žalobce v souladu s dosavadní judikaturou mohl učinit až v doplnění žaloby podané v dalším žalobním řízení, čímž způsobil nepřezkoumatelnost svého rozsudku. Městský soud v Praze nadto zatížil řízení o žalobě vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť v rozporu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl soudní řízení bez nařízení jednání, aniž by si k tomu vyžádal souhlas žalobce. V souladu s druhou větou § 51 odst. 1 s. ř. s. žalobce sice udělil souhlas takzvanou fikcí, avšak k tomu došlo v řízení, které předcházelo uvedenému zrušujícímu rozsudku Nejvyššího správního soudu. Tento souhlas však není možné bez dalšího vztáhnout na nové rozhodnutí poté, kdy bylo předcházející rozhodnutí v téže věci zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 8. 3. 2016, č. j. 1 A 45/2013 - 97, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění znovu zopakoval argumenty, které již uvedl ve svých předcházejících rozsudcích, nadto poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, podle kterého „[s]oudní řád správní umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti sankce jen v situaci, kdy je soud podle § 78 odst. 2 s. ř. s. na návrh žalobce nadán pravomocí nahradit správní uvážení a výši uložené sankce moderovat a zároveň je správním orgánem uložená sankce zjevně nepřiměřená. Prostor pro zohlednění přiměřenosti ukládané sankce podle § 78 odst. 1 s. ř. s. by byl dán pouze tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nechal do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta by byla likvidační apod.“ Městský soud v Praze na základě uvedených závěrů dovodil, že soudy při aplikaci § 78 odst. 1 s. ř. s. neposuzují spravedlnost pokuty, avšak podmínky, za kterých byla pokuta uložena, včetně přezkoumatelnosti jejího odůvodnění a mezi správního uvážení. Správní orgány obou stupňů podle soudu přihlédly ke způsobu spáchání přestupku a jeho následkům, okolnostem, za nichž byl spáchán stejně jako k osobě pachatele a nikterak přitom nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení. Soud tudíž neuznal žalobcovu námitku o nepřiměřenosti uložené pokuty, kterou se domáhal nezákonnosti napadeného rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Soud nevyhověl návrhu žalobce, aby uloženou pokutu snížil o polovinu. Uvedl, že soud může uplatnit moderační oprávnění pouze za předpokladu, že došlo k uložení pokuty ve zjevně nepřiměřené výši. Městský soud v Praze v této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012 – 23, podle kterého „[s]myslem a účelem moderace [...] není hledání »ideální« výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce.“ Městský soud v Praze uzavřel, že pokuta, kterou žalobci uložil žalovaný, představuje toliko 7 % maximální zákonné sazby. Vzhledem k tomu, že uloženou pokutu nelze považovat za nepřiměřenou, nelze ji považovat ani za zjevně nepřiměřenou, a proto soud nevyhověl návrhu žalobce na její moderaci.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že Městský soud v Praze nepostupoval v souladu se závazným právním názorem

pokračování

Nejvyššího správního soudu, čímž porušil § 110 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 8. 2014, č. j. 4 As 145/2014 - 21, konstatoval, že „[...] *Městský soud v Praze vázán shora vysloveným právním názorem rozhodne o návrhu na moderaci uložené pokuty a učiní všechny procesní úkony, které mu zákon ukládá.*“ Městský soud v Praze však v napadeném rozsudku uvedl, že „[...] *o snížení trestu v mezích zákonem dovolených může v souladu s § 78 odst. 2 s. ř. s. rozhodnout pouze tehdy, byl-li trest uložen ve zjevně nepřiměřené výši, k čemuž v daném případě nedošlo.*“ Podle stěžovatele tedy Městský soud v Praze zastává názor, že o návrhu na moderaci uložené pokuty v posuzovaném případě nemohl rozhodnout, což ovšem odporuje předcházejícímu rozsudku Nejvyššího správního soudu a zatěžuje napadený rozsudek nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost. Městský soud v Praze podle stěžovatele přisvědčil co do odůvodnění výše uložené pokuty stavebnímu úřadu, aniž by se však zevrubně zabýval jeho osobními poměry. Tvrzení, že uložená pokuta nedosahovala ani jedné čtrnáctiny nejvyšší možné sankce a zároveň představovala zhruba desetinu nákladů, které vynaložil na realizaci nepovolené stavby, je podle stěžovatele zjevně neúplné.

Stěžovatel zdůraznil okolnosti, za kterých spáchal přestupek, jakož i pohnutky, které jej vedly k protiprávnímu jednání. Uvedl, že prováděl záchranné práce, přičemž stavební úřad byl při řešení jeho věci liknavý. Připomněl, že stavební úřad dosud neuzavřel jeho případ, ačkoliv jej řeší již od roku 2011, což má nepříznivé důsledky na stav stavby a vznik škody. To lze podle stěžovatele dokumentovat na skutečnosti, že žalovaný a stavební úřad po něm původně požadovali zajištění výjimek z obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích v hl. m. Praze, ve znění dřívějších předpisů, a stavbu kvalifikovali jako bytový dům. Ke změně právního názoru dospěli až v rozhodnutí ze dne 4. 7. 2014, a to i na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2014, č. j. 8 As 75/2010 - 165, podle kterého stavba nepřestala být rodinným domem. Obdobně však postupoval stavební úřad i při řešení havarijní situace jeho stavby v roce 2011 a v roce 2012. Z tohoto hlediska stěžovatel označil tvrzení, že provedl nepovolené stavební práce v rozsahu, o jaký neúspěšně žádal v roce 2009, za nepodložené. Stěžovatel uzavřel, že Městský soud v Praze dostatečně neodůvodnil přiměřenost uložené pokuty. Vzhledem ke všem uvedeným závěrům stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že Městský soud v Praze porušil § 110 odst. 4 s. ř. s. Rozsudkem ze dne 7. 8. 2014, č. j. 4 As 145/2014 - 21, zdejší soud nezavázal Městský soud v Praze, aby vyhověl návrhu na moderaci uložené pokuty, zavázal jej povinností rozhodnout o návrhu, přičemž nepředjímal, zda má být rozhodnutí kladné či záporné. Z napadeného rozsudku nevyplývá, že soud odmítl rozhodnout o návrhu na moderaci uložené pokuty, soud toliko dospěl k závěru, že v posuzované věci nebyly splněny podmínky pro její moderaci. Soud ostatně výslovně uvedl, že návrhu nevyhověl, nikoliv, že se jím nezabýval. Městský soud v Praze tedy rozsudek nezatížil nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud se zabýval námitkou, že stavební úřad neměl dostatečné podklady k tomu, aby se mohl zevrubně zabývat hodnocením osobních a majetkových poměrů stěžovatele, a že učinil pouze neúplnou úvahu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stavební úřad měl na základě § 12 odst. 1 zákona o přestupcích povinnost přihlídnout při určení výměry sankce k osobě stěžovatele, tedy mimo jiné i k jeho majetkovým poměrům. Z tohoto ustanovení však nevyplývá povinnost shromáždit během přestupkového řízení kompletní informace o majetkových poměrech pachatele. Takový výklad by mohl odporovat právu na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí podle čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, (dostupný na www.nssoud.cz) „[s]právní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.“ Stavební úřad tedy postupoval správně, když si na základě logické úvahy o nákladech na realizaci nepovolené stavby učinil představu o majetkových poměrech stěžovatele. Stěžovatel měl vzhledem k charakteru přestupkového řízení možnost uvádět konkrétní skutečnosti svědčící o nepřiměřenosti, popřípadě likvidačním charakteru uložené pokuty po celou dobu přestupkového i soudního řízení. Na místo toho se však omezil na tvrzení, že uložená pokuta tvoří polovinu jeho ročního příjmu, a že mu vznikly vyšší náklady v souvislosti s vytápěním rozestavěné nepovolené stavby v zimním období, popřípadě škody v souvislosti s liknavostí stavebního úřadu při vyřizování jeho věci. Z toho ovšem nevyplývá, že by uložená pokuta mohla stěžovateli přivodit platební neschopnost, že by se na dlouhou dobu stala jediným předmětem jeho finančních transakcí nebo, že by ho, případně i jeho rodinu, dostala do existenčních potíží. Úvahy stavebního úřadu, žalovaného i Městského soudu v Praze tedy jsou přezkoumatelné, správné a v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou, že při ukládání sankce mělo být přihlídnuto ke skutečnosti, že jednání stěžovatele bylo vyvoláno liknavým a protiprávním postupem stavebního úřadu a snahou zabránit vzniku škody. Pokud se stěžovatel domníval, že v řízení, jehož byl účastníkem, vznikly zbytečné průtahy, a že takové řízení probíhalo protiprávně, tak mohl a měl využít právní prostředky ochrany. Na tomto místě je třeba připomenout právní zásadu „*ius ex iniuria non oritur*“ (právo nevzniká z bezpráví). Tvrzení, že stěžovatel jednáním, které je mu kladeno za vinu, bránil vzniku škod, Nejvyšší správní soud odmítl již ve svém dřívějším rozsudku. Stěžovateli se v průběhu celého řízení nepodařilo tvrzenou hrozbu jakýmkoliv způsobem osvědčit.

Městský soud v Praze nepochybil ani při hodnocení přitěžujících okolností, že stěžovatel provedl nepovolené stavební práce v rozsahu, o jaký neúspěšně žádal v roce 2009. Stavební úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že „[n]ásledně, dne 22. 6. 2012 bylo stavebním úřadem při kontrolní prohlídce stavby RD zjištěno, že obviněný v nepovolené stavební činnosti pokračoval, a to tak, že provedl stavební práce, kterými prakticky zrealizoval změnu stavby RD (přístavbu a nástavbu) podle jím navrhované projektové dokumentace předložené stavebnímu úřadu dne 9. 2. 2012 k dodatečnému povolení změny stavby RD, která svým rozsahem téměř odpovídá stavebně technickému záměru, o který obviněný žádal v roce 2009 (žádost o vydání územního rozhodnutí o změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území, podanou na stavební úřad dne 19. 11. 2009).“ Uvedené skutečnosti lze dovodit z dokumentů, které jsou součástí správního spisu, a do jisté míry je potvrdil také stěžovatel, když ve své žalobě uvedl, že „[n]ad rámec řízení o přestupku, ale ke komplexnímu posouzení daného případu nezbytvá žalobci než uvést, že řada vynucených kroků by se za odlišného přístupu stavebního úřadu odehrávala v rámci dodatečného povolení stavby [...]“ Při posuzování této okolnosti není rozhodující, zda provedené práce beze zbytku odpovídaly záměru, který již dříve stěžovatel předložil stavebnímu úřadu, nicméně skutečnost, že stěžovatel do značné míry realizoval záměr, který již dříve nebyl stavebním úřadem aprobován, svědčí o výraznějším zásahu do veřejného zájmu na zachování stavební kázně.

pokračování

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu